

соката порта), поне фенерската орда ще бжде изгонена отъ отечеството ни завинаги“.

Една отъ най-погубнитѣ прояви на фенерската клика е предателството предъ турцитѣ. Чувствувайки какъ нараства негодуванието отъ долу и какъ може да се провали цѣлата имъ деспотическа система, владицитѣ прибѣгватъ, въ озлобението си, къмъ едно отдавна изпитано срдство: клеветата за революционни замисли на българитѣ. Въ това си „иезуитско изобретение“ и въ тази си „макиавелистическа мѣрка“ тѣ иматъ, споредъ Селимински, далечни предтечи. Историята показва, че началото на фенерското влияние предъ турцитѣ възлиза къмъ онзи лукавъ и хитъръ гркъ отъ Мала-Азия, на име Кораксъ, който се сближилъ съ султанъ Баязида и му издалъ много византийски тайни, въ качеството си на официаленъ преводачъ при двора. Кораксъ предалъ и много християни въ рждетѣ на османцитѣ. Приемницитѣ на този преводачъ — и за такива се избирали гърци, понеже Корантъ запретявалъ на турцитѣ да учатъ езицитѣ на невѣрнитѣ — успѣли да станатъ необходими за османската властъ, така че султанитѣ не предприемали нищо безъ тѣхното мнение. Теглоговци (тѣй се наричали тия гърци-преводачи) решавали въпроситѣ за война и за договори съ чуждитѣ държави; тѣ качвали и свалjali патриарси и епархийски архиереи; тѣ угаждали всѣкакъ на турцитѣ, за да разполагатъ съ разнитѣ служби. И тѣ намирали опора у гърцитѣ отъ квартала Фенеръ, които съвсемъ не били отъ благородно потекло, а сбирщина отъ разни племена и съсловия, както показвали вече имената имъ (Суцосъ — млѣкаръ, Схинасъ — вжжаръ, Калимахасъ — башъ пехливанъ, Караджа — черноокъ, и т. н.). Тукъ се култивирали познатитѣ гръцки пороци и особено угодничеството предъ силнитѣ, така че „думата фанариотъ става равна на лукавъ, турски шпионинъ, предателъ на християнитѣ, немилостивъ грабителъ, професионаленъ мошеникъ, предъ по-силнитѣ лакеи, а предъ по-долнитѣ най-надмененъ, по съвѣсть безбоженъ, неблагочестивъ, суевѣренъ въ религията, лицемѣренъ къмъ всички“. Изобщо такъвъ билъ фанариотътъ, който отъ Цариградъ, чрезъ архиереитѣ, „движалъ ума и сърдцето на всички християнски народи и племена въ Турция, споредъ фенерския духъ и интереситѣ на фенерската шайка и съдружие“.